

Huopalahden kirkon julkisivujen, katon sekä kellotapulin huoltomaalauksen ja -korjauksen enimmäiskustannusarvion hyväksyminen sekä hankkeesta päättäminen

Yhteinen kirkkoneuvosto 02.11.2023 § 317
562/03.03.01/2023

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hyväksyä kiinteistöosaston laatiman Huopalahden kirkon julkisivujen, katon sekä kellotapulin huoltomaalaukseen ja -korjaukseen liittyvän enimmäiskustannusarvion liitteen mukaisesti. Kustannus kohdistuu vuosille 2023 - 2024.

Käsittely

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Selostus

Huopalahden kirkko on alun perin rakennettu Haagan suomenkielisten kokoontumispaikaksi, Suomalaisuuden pirtiksi. Rakennuksessa on toiminut myös Haagan ensimmäinen suomenkielinen kansakoulu vuosina 1908–1928. Jumalanpalvelusten pito rakennuksessa aloitettiin, kun seurakunta perustettiin vuonna 1917. Jo vuonna 1908 rakennukseen tehtiin kirkkosali. Seurakunnan ostettua Suomalaisuuden pirtin se remontoitiin arkkitehti Albert Nybergin piirustusten mukaan ja vihittiin rukoushuoneeksi vuonna 1928. Niin ikään Albert Nybergin piirtämä kellotapuli valmistui vuonna 1932.

Arkkitehti Toivo Paatela suunnitteli peruskorjauksen, jonka jälkeen rakennus vihittiin kirkoksi vuonna 1942. Taloon tehtiin eteläsiipi, vanha seurakuntasali, joka oli käytössä syksyyn 1994 saakka. Nykyisen monitoimikirkon muutokset suunnitteli arkkitehti Mirja Castrén. Se vihittiin käyttöön vuoden 1975 alussa. Sisustustöihin ja värisuunnitteluun osallistuivat myös toimistoarkkitehti Esko Marjanen ja arkkitehti Bey Heng.

Arkkitehti Kaisa Vepsäläisen suunnittelema lisärakennus vihittiin käyttöön vuonna 1988. Samalla ruotsinkielinen Lukas församling (nykyisin Petrus församling) sai omat tilat. Kirkkoherranvirasto muutti vanhaan seurakuntasaliin vuonna 1994.

Alun perin kirkko vihittiin vain väliaikaiseen käyttöön. Huopalahteen, radan pohjoispuolelle, piti 1920-luvulla rakentaa kirkko arkkitehti Eliel Saarisen piirustusten mukaan. Rahapulassa kirkko jäi rakentamatta. Suunnitelmasta muistuttaa seurakunnan sinetissä oleva kirkon kuva. Sinetissä on raamatunjae Ensimmäisestä kuninkaiden kirjasta: ”Pidä päivin ja öin silmissäsi tämä temppele, paikka, jossa olet sanonut nimesi asuvan. Kuule, mitä palvelijasi tähän paikkaan päin kääntyneenä rukoilee.”

Kirkkoa puuhattiin vielä 1960-luvulla väliaikaisen tilalle, mutta kun suunnitelmat eivät toteutuneet, vanha rakennus remontoitiin seurakuntakäyttöön sopivaksi.

Puinen kirkko on yksilaivainen. Sen sisäkatto on kolmitaitteinen. Alttarilla on kuvanveistäjä Harry Kivijärven teos Ristiinnaulittu (1959). Puuttuva risti pakottaa katsojan hahmottamaan ristin ja käymään läpi oman syntisyytensä. Taiteilijan näkemys Kristuksen inhimillisestä puolesta ilmenee veistoksen nyrkkiin puristetuista käsistä. Alttarihopeat ovat teollinen muotoilija Eero Rislakin suunnittelemat.

Urut on valmistanut tanskalainen Marcussen vuonna 1962. Niissä on 18 äänikertaa. Kellotapulin kolme kelloa on viritettyinä duurikolmisointuun a, cis ja e. Huopalahden kirkko on Haagan seurakunnan käytössä.

Kirkkoa ja seurakuntasalia remontoitiin kesällä 2017, mm. lattiat uusittiin. Hakavuoren menetetyistä kirkosta siirrettiin Huopalahteen Ristiinnaulittu-teos, ehtoolliskalusto sekä tekstiilitaiteilija Päikki Prihan suunnittelemat kirkkotekstiilit. 20.8.2017 vietettiin Huopalahden emäseurakunnan 100-vuotisjuhlaa.

Kirkon rakennus- ja korjaushistoriaa

Kirkossa suoritettiin perusteellinen korjaus v. 1974 arkkitehti Mirja Castrénin suunnitelmien mukaan. Sisustustöiden ja värien osalta suunnitteluun osallistuivat myös toimistoarkkitehti Esko Marjanen ja arkkitehti Bey Heng. Monitoimiseksi muutetun kirkon vihki uudelleen käyttöön 19.1.1975 piispa Aimo T. Nikolainen. Vuosina 1987 rakennettiin kirkon yhteyteen arkkitehti Kaisa Vepsäläisen suunnittelema lisärakennus. Huopalahden seurakunta sai uuden seurakuntasalin ja keittiön, ja vanha seurakuntasali uusittiin. Ruotsinkielinen Luukkaan seurakunta sai samalla omat tilat. Piispa Samuel Lehtosen johdolla otettiin uudet tilat käyttöön 9.10.1988. Syksyllä 1994 siirtyivät kirkon tiloihin kirkkoherranvirasto, jota varten vanha seurakuntasali uusittiin tarkoitukseen sopivaksi, sekä diakoniatoimisto.

Kirkkoa ja seurakuntasalia remontoitiin kesällä 2017, mm. lattiat uusittiin. Hakavuoren menetetyistä kirkosta siirrettiin Huopalahteen Ristiinnaulittu-teos, ehtoolliskalusto sekä tekstiilitaiteilija Päikki Prihan suunnittelemat kirkkotekstiilit. 20.8.2017 vietettiin Huopalahden emäseurakunnan 100-vuotisjuhlaa.

Korjaustarpeet ja korjaustavoitteet

Edellisestä julkisivun kattavasta korjauksesta on jo huomattavan paljon aikaa ja eri seiniä on huoltomaalattu eri aikoina, mikä on johtanut rakennuksen seinien värieroihin. Nyt julkisivut vaativat laajemman koko kirkkoa ja kellotapulia käsittävän huoltomaalauksen ja -korjauksen, että kirkko pysyy kunnossa. Julkisivujen nykyisestä kunnosta ja korjausvaihtoehdoista on tehty kattava maalaustyöselitys, jossa tarvittavat toimenpiteet on kerrottu. Julkisivumaaleista on tehty myös erillinen analyysi.

Korjaustavoitteet

Kirkon julkisivujen huoltomaalauksen ja -korjausten tavoitteena on niiden rakennus- teknisen käyttöiän jatkaminen pitkälle tulevaisuuteen sekä niiden arkkitehtonisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen ylläpitäminen rakennus-tekniisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Nyt esitettävän julkisivujen huoltomaalauksen ja -korjauksen ajatuksena on kunnostaa kaikki julkisivut yksityiskohtineen ja uusia huonokuntoisia puuosia siten, että seuraava laajempi julkisivukorjaus tulisi eteen vasta noin 25 vuoden kuluttua.

Rakennussuojelutilanne, lausunnot ja luvat

Tässä hankkeessa on katselmus- ja suunnitteluvaiheen alusta asti ollut mukana kaupunginmuseon edustaja. Huoltokorjausluonteinen työ ei vaadi virallisia lupia viranomaisilta, kun mitään varsinaisia muutoksia julkisivuihin ei hankkeen yhteydessä tehdä. Hankkeen valmiit toteutus suunnitelmat esitellään vielä kaupunginmuseon edustajalle ja hänet pidetään informoituna hankkeen etenemisestä ja korjaustavoista ja -materiaaleista koko projektin ajan.

Koska tehtävät huoltokorjaukset eivät ole oleellinen muutos kirkkoon, niin myöskään Kirkkohallituksen lausuntoa ei edellytetä.

Erillistä lapsivaikutusten arviointia ei ole hankkeesta teetetty, koska julkisivukorjauksella ei tule olemaan näihin asioihin vaikutusta tai muutosta. Työmaa pidetään hyvin suojattuna ja suunnitelmien mukaan huputetaan työn ajaksi. Entiset sisätilat ja kulut tiloihin säilyvät ennallaan.

Julkisivujen huoltokorjauksessa ympäristövaikutusten huomioiminen ja siihen liittyvät asiat kuten; perinnemaalien käyttö, jätteiden kierrätys, materiaalien käyttö tai työmaan lämmitys tullaan ohjeistamaan urakkaohjelmassa seurakuntayhtymän ohjeiden mukaisiksi.

Haagan seurakunnan kirkkoherralle hanke on saatettu tiedoksi katselmuksessa 24.8.2023.

Toteutusmuoto ja maksuperusteet

Hanke toteutetaan maalauksen osalta kokonaishintaurakkana. Kiinteän hinnan lisäksi kustannusarviossa on huomioitu uusittavat puuosat, jotka toteutetaan urakkatarjouksessa pyydetyillä yksikköhinnoilla. Näin toimien tarjoukset ovat vertailukelpoisia ja riski kohteessa mahdollisesti paljastuvista yllätyksistä jää tilaajalle. Näin pyritään saamaan tarjoajien määrä suuremmaksi.

Urakka-asiakirjoissa rajoitetaan aliurakoitsijoiden määrää töiden ketjuttamisen rajoittamiseksi.

Hankekustannukset

Huopalahden kirkon maalaustyöselitys on tilattu Leppänen Arkkitehdit Oy:ltä. Liitteessä esitetty hankkeen kustannusarvio pitää sisällään suunnittelun, valvonnan, toteutuksen ja maltillisen lisä- ja muutostyövarauksen.

Hankkeen toteutus ajoittuu pääosin vuodelle 2024, ja se sisältyy varauksena talousarvion investointiosaan.

Vuoden 2023 kustannukset, alle 30 000 €, katetaan talousarvion määrittelemättömien hankkeiden ta-tason rahoista.

Aikataulu

Hankkeen urakka-asiakirjat valmistuvat urakkalaskentaa varten marraskuussa. Kilpailutus ja urakoitsijavalinta ajoittuvat alkutalveen. Alustavien suunnitelmien mukaan varsinaiset korjaustyöt kohteessa voisivat alkaa keväällä 2024. Tavoitteena on töiden valmistuminen viimeistään elokuussa 2024.

Hankkeen riskit

Osana suunnittelua on kartoitettu rakennuksen eri julkisivuosissa käytettyjä aikaisempia maalityyppejä. Koska rakennusta on viimeksi maalattu lateksimaalilla, on varauduttava puuosien laajaan puhdistamiseen ja tarvittaessa uusimiseen. Puurakenteiden tarkempi kunto paljastuu vasta pohjatöiden yhteydessä. Uusittavien puurakenteiden määrä pitää varmistaa avaamalla ikkunarakenteita ja julkisivulautoja malliksi ja tekemällä sen jälkeen tarvittavat korjaustoimet. Työ pyritään tekemään alkukesästä, jolloin kuivumisolosuhteet ovat parhaat mahdolliset. Tämän vuoksi kilpailutus tehdään mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Korjaustyön henkilö- ja työturvallisuuteen liittyy riski, joka liittyy korjauskohteen ja korjaustyössä tarvittavien rakennustelineiden korkeudesta sekä kirkossa koko korjaustyön ajan jatkuvasta normaalista toiminnasta. Työ- ja telineturvallisuuteen kiinnitetään huomiota.

Maalaustyöhön liittyy paloturvallisuusriski itsestään syttyvyyden osalta. Asiatonta liikkumista työmaalla ja telineillä yritetään estää etukäteen sovittavilla toimilla.

Sääriskeihin varaudutaan tekemällä työt sääsuojassa.

Hankkeen kiinnostavuutta ja osaavien toteuttajien kiinnostusta edistetään valitulla urakkamuodolla, jossa tilaaja kantaa määräriskit.

Lapsivaikutusten arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Valitulla maalityypillä tähdätään korjatun puujulkisivun mahdollisimman pitkään käyttöikään.

Lisätiedot

Kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus
p. 09 2340 2700, osmo.rasimus@evl.fi

Jakelu